CONTROLSTATUUT PROVINCIE ZUID-HOLLAND 2026

Aanleiding, doel en reikwijdte

Aanleiding

De Financiële Verordening provincie Zuid-Holland 2021 (hierna: Financiële verordening) bepaalt dat gedeputeerde staten (GS) een statuut vaststellen waarin de werking van concerncontrol binnen de provincie nader is beschreven.

Doel

Het Controlstatuut heeft tot doel een gezamenlijk kader te bieden voor de inrichting, werking en doorontwikkeling van concerncontrol binnen de provincie Zuid-Holland. Daarmee ondersteunt het Controlstatuut de kwaliteit van de interne beheersing, de bestuurlijke en ambtelijke besluitvorming en het lerend vermogen van de provinciale organisatie.

Reikwijdte

Het Controlstatuut is van toepassing op de gehele provinciale organisatie en vormt het kader voor de werking van concerncontrol, onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller.

Concerncontrol binnen de provincie

Concerncontrol ziet toe op het functioneren van het organisatiesysteem en bestaat uit een samenhangend geheel van controldisciplines die bijdragen aan de sturing, beheersing en verantwoording binnen de provincie. Iedere controldiscipline vervult een eigen rol en draagt vanuit een eigen expertise bij aan het functioneren van concerncontrol. De provinciale organisatie is in control wanneer we zodanig zijn ingericht dat we het juiste gesprek op het juiste moment op het juiste niveau voeren, met als doel tijdig bij te sturen zodat de provincie haar doelstellingen realiseert. De focus ligt niet op controle(ren) maar op beter sturen en leren.

De controldisciplines binnen concerncontrol bestaan uit risicomanagement, treasury, verbijzonderde interne controle, interne audit, fiscaal beleid, beleids- en systeemcontrol.

Uitgangspunten en werking van concerncontrol

Onderstaande uitgangspunten beschrijven de principes waarop concerncontrol is ingericht.

Integraal

Concerncontrol maakt integraal onderdeel uit van de sturing, beheersing en verantwoording binnen de provincie. De verschillende controldisciplines binnen concerncontrol vullen elkaar aan en worden in onderlinge samenhang toegepast. Control is geen afzonderlijke activiteit, maar is verweven met de planning- en controlcyclus, de uitvoering van opgaven en opdrachten, de bedrijfsvoering en de bestuurlijke besluitvorming. Door de verschillende controldisciplines in onderlinge samenhang toe te passen ontstaat een integraal beeld van de mate waarin de provincie haar doelstellingen rechtmatig, doelmatig, doeltreffend en beheerst realiseert.

Concerncontrol werkt nauw samen met het domein bedrijfsvoering waar de opdrachten financial control, business control en planning & control onderdeel van uitmaken. Zodra er vanuit deze opdrachten iets wordt gesignaleerd waar grote risico’s aan kleven of kaders onder druk komen te staan kan worden geëscaleerd naar concerncontrol.

Risicogericht

Concerncontrol richt zich primair op de risico's en ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het realiseren van provinciale doelstellingen. De inzet van concerncontrol vindt plaats op basis van de aard, omvang en impact van risico's voor de organisatie.

Proportioneel

Concerncontrol wordt doelmatig en proportioneel ingezet waarbij de omvang en intensiteit wordt afgestemd op de risico's, de bestuurlijke relevantie en de complexiteit van processen en vraagstukken. Daarmee wordt voorkomen dat concerncontrol leidt tot onnodige administratieve lasten of disproportionele beheersmaatregelen. Medewerkers van de provinciale organisatie verlenen hun medewerking bij de uitoefening van de bevoegdheden van concerncontrol, zoals toegang verschaffen tot informatie, systemen en dossiers.

Hierbij werkt concerncontrol volgens het SMAAKT-principe:

- **Signaleren** van ontwikkelingen, risico's, kansen en systeemvraagstukken;
- **Monitoren** van de werking van het stelsel van control en de opvolging van verbetermaatregelen;
- **Adviseren** over beheersing, governance en besluitvorming;
- **Auditen** door middel van onafhankelijke audits en onderzoeken;
- **Kaderstellen** door het ontwikkelen en actualiseren van concernbrede kaders;
- **Toetsen** van de kwaliteit, samenhang en werking van het stelsel van control.

Hard en soft controls

Concerncontrol berust op een evenwichtige combinatie van hard controls en soft controls. Hard controls hebben betrekking op de inrichting van governance, processen, systemen, bevoegdheden en beheersmaatregelen. Soft controls hebben betrekking op houding, gedrag, samenwerking, aanspreekbaarheid, integriteit en organisatiecultuur. Beiden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en dragen gezamenlijk bij aan een effectief functionerende controlsysteem.

Adviezen en aanbevelingen concerncontrol

Concerncontrol ontwikkelt zich voortdurend onder invloed van externe ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, bestuurlijke opgaven en nieuwe inzichten op het gebied van governance en interne beheersing. Concerncontrol stelt een jaarplan op waarin de onderwerpen zijn opgenomen die zullen worden beoordeeld. Concerncontrol geeft gevraagd en op eigen initiatief advies en aanbevelingen over de (samenhang) van beleid, uitvoering en bedrijfsvoering en kan in opdracht van het Directieteam en GS onderzoek doen naar en/of advies geven over specifieke onderwerpen. De aanbevelingen worden in de periodieke rapportage gemonitord.

Inwerkingtreding en slotbepaling

Ontwikkelingen binnen en buiten de provincie kunnen tot aanpassing van dit statuut leiden. Het Controlstatuut 2026 wordt vastgesteld door gedeputeerde staten en treedt in werking op de dag na publicatie in het in het provinciaal blad.

Den Haag, 3 november 2026

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,

Mr. A.W. Kolff	voorzitter
drs. C.E.M. Weber	plv. secretaris